

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: E.Galușceac)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V.Cotorobai, I.Țurcan, R.Pulbere)

DECIZIE

10 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursurile declarate de Digori Ala, reprezentată de avocatul Veaceslav Munteanu și de Mistic Victor, reprezentat de avocatul Aliona Caminscaia, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.21 din municipiul Chișinău împotriva lui Mistic Victor și Digori Ala cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 10 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 01 octombrie 2019 ÎMGFL nr.21 din mun. Chișinău a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mistic Victor și Digori Ala cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 02 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis integral acțiunea. S-a încasat de la Mistic Victor în beneficiul ÎMGFL nr.21 din mun. Chișinău, în procedura falimentului suma de 52831,45 lei cu titlu de datorie pentru consumul energiei termice, formată în perioada 01 ianuarie 2009-31 ianuarie 2017 și taxa de stat în beneficiul statului în sumă de 1584,94 lei.

S-a încasat în mod solidar de la Mistic Victor și Digori Ala în beneficiul ÎMGFL nr.21 din mun. Chișinău, în procedura falimentului suma de 23249,70 lei cu titlu de datorie pentru consumul energiei termice, formată în perioada februarie 2017-noiembrie 2019 și taxa de stat în beneficiul statului în sumă de 697,49 lei.

La 07 septembrie 2020 Digori Ala, reprezentată de avocatul Munteanu Veaceslav a contestat cu apel nemotivat hotărârea primei instanțe, solicitând casarea parțială a acesteia.

De asemenea, la 01 octombrie 2020 Mistic Victor a contestat cu apel nemotivat hotărârea primei instanțe, solicitând casarea parțială a acesteia. La fel, apelantul Mistic Victor a solicitat scutirea de la plata taxei de stat aferentă cererii de apel declarate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2020, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Digori Ala, fiindu-i comunicat despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele Legii și dovada de plată a taxei de stat, acordându-i pentru aceasta termen de 20 zile calendaristice,

calculat din momentul comunicării actului judecătoresc. Concomitent s-a explicat părții apelante, că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile indicate în încheierea sus-numită în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și, împreună cu actele anexate, va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2020 s-a respins cerința apelantului Mistic Victor privind scutirea de la plata taxei de stat aferentă etapei procedurale și nu s-a dat curs cererii de apel declarată de ultimul, fiindu-i comunicat despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele Legii și dovada de plată a taxei de stat aferentă cererii de apel, acordându-i pentru aceasta termen de 20 zile calendaristice, calculat din momentul comunicării actului judecătoresc. Concomitent s-a explicat părții apelante, că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile indicate în încheierea sus-numită în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și, împreună cu actele anexate, va fi restituită.

Prin încheierea din 10 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-au restituit apelurile declarate de Mistic Victor și Digori Ala, din motivul neînlăturării în interiorul termenului acordat de instanță a neajunsurilor indicate în încheierea din 01 octombrie 2020 și din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

La 16 decembrie 2020 Digori Ala, reprezentată de avocatul Munteanu Veaceslav prin intermediul poștei electronice a depus recurs împotriva încheierii din 10 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii recurate, cu remiterea cauzei la rejudecare la etapa primirii cererii de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că nu a recepționat încheierea din 01 octombrie 2020 a instanței de apel, astfel a fost în imposibilitate de a lichida neajunsurile menționate.

La 29 decembrie 2020 Mistic Victor, reprezentat de avocatul Aliona Caminscaia a depus recurs împotriva încheierii din 10 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii recurate, admiterea cererii de scutire de la plata taxei de stat cu remiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată.

În motivarea recursului, Mistic Victor, reprezentat de avocatul Aliona Caminscaia a invocat că instanța de apel neîntemeiat a respins cererea privind scutirea de la plata taxei de stat, deoarece a prezentat probe pertinente și concludente care demonstrează că situația sa financiară este precară, este invalid de gradul II și pensia este în sumă de 1216 lei, iar quantumul taxei de stat care urmează a fi achitat constituie suma de 1118 de lei.

S-a afirmat că, în temeiul prevederilor art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, art. 20 din Constituție și art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, urma să fie scutit de plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că, copia încheierii din 10 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa părților la 14 decembrie 2020 și 13 ianuarie 2021 (f.d. 120-121).

Astfel, recursurile declarate de Digori Ala, reprezentată de avocatul Veaceslav Munteanu și de Mistic Victor, reprezentat de avocatul Aliona Caminscaia la 16 decembrie 2020 și 29 decembrie 2020, sunt în termen.

La data de 25 ianuarie 2021, în adresa intimătei ÎMGFL nr. 21, în procedura falimentului a fost expediată spre cunoștință copia recursurilor declarat de Digori Ala, reprezentată de avocatul Veaceslav Munteanu și de Misic Victor, reprezentat de avocatul Aliona Caminscaia, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs (f.d. 134- 135).

Intimata nu și-a valorificat dreptul respectiv și nu a depus referință.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursuri, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile neîntemeiate și care urmează a fi respinse cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă stipulează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Din materialele cauzei rezultă că, la 07 septembrie 2020 Digori Ala, reprezentată de avocatul Munteanu Veaceslav a contestat cu apel nemotivat hotărârea primei instanțe, solicitând casarea parțială a acesteia.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2020, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Digori Ala, fiindu-i comunicat despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele Legii și dovada de plată a taxei de stat, acordându-i pentru aceasta termen de 20 zile calendaristice, calculat din momentul comunicării actului judecătoresc. Concomitent s-a explicat părții apelante, că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile indicate în încheierea sus-numită în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și, împreună cu actele anexate, va fi restituită.

Încheierea sus-numită a fost comunicată avocatului Munteanu Veaceslav, reprezentantul apelantei Digori Ala la data de 04 noiembrie 2020, prin intermediul poștei electronice indicată de reprezentantul său, fapt confirmat prin extrasul corespunzător existent la dosar (f.d.98).

Prin urmare, termenul instituit de instanța de apel pentru prezentarea apelului motivat a expirat la 24 noiembrie 2020, însă, Digori Ala și nici reprezentantul acesteia, avocatul Munteanu Veaceslav în termenul acordat de instanța de apel nu au înlăturat neajunsurile menționate prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2020.

Astfel, prin încheierea din 10 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-au restituit apelurile declarate de Misic Victor și Digori Ala, din motivul neînălăturării în interiorul termenului acordat de instanță a neajunsurilor indicate în încheierea din 01 octombrie 2020 și din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, , având la bază prevederile art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Cu referire la argumentul cu privire la nerecepționarea încheierii din 01 octombrie 2020 de către avocatul Veaceslav Munteanu, instanța de recurs le consideră pur declarative, or, instanța de apel întru asigurarea dreptului apelantului la un proces echitabil și conform art. 105, alin. (1¹) al Codului de procedură civilă, a expediat încheierea din 01 octombrie 2020, la 04 noiembrie 2020, ora 11:16 la adresa electronică slavicm@mail.ru a avocatului Munteanu Veaceslav.

Prin urmare, avocatul Veaceslav Munteanu avea obligația de a urmări corespondența parvenită în adresa sa prin intermediul poștei electronice indicate în mandat (f.d.33).

Sub acest aspect, instanța de recurs găsește drept neîntemeiat argumentul avocatului, precum că nu a fost respectată procedura comunicării încheierii instanței de apel, or, potrivit prevederilor art. 105 alin.(1¹)Cod de procedură civilă, citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin telefax, poșta electronică sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte (în vigoare la data emiterii încheierii contestate).

La caz, urmează a fi concretizat că comunicarea actelor de procedură prin intermediul poștei electronice este un mijloc de comunicare neinterzis de legea procedurală, fapt ce indică la legalitatea acțiunilor instanței de apel de a comunica actele de procedură prin acest intermediu.

În acest context, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că Digori Ala și avocatul Munteanu Veaceslav, fiind conștienți că au depus la 07 septembrie 2020 doar cererea de apel nemotivată, aveau obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, ignorat de aceștia.

La 01 octombrie 2020 Misic Victor a contestat cu apel nemotivat hotărârea primei instanțe, solicitând casarea parțială a acesteia. Totodată, apelantul Misic Victor a solicitat scutirea de la plata taxei de stat aferentă cererii de apel declarate, invocând lipsa mijloacelor financiare și faptul că este încadrat în grad de invaliditate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2020 s-a respins cerința apelantului Misic Victor privind scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel declarată de ultimul, fiindu-i comunicat despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele Legii și dovada de plată a taxei de stat aferentă cererii de apel, acordându-i pentru aceasta termen de 20 zile calendaristice, calculat din momentul comunicării actului judecătoresc.

Încheierea a fost comunicată apelantului Misic Victor la data de 10 noiembrie 2020, prin intermediul serviciului poștal, fapt confirmat prin semnătura de pe avizul de recepție a corespondenței poștale, anexat la materialele dosarului (f.d.100).

Colegiul civil menționează că, Misic Victor a solicitat casarea parțială a hotărârii primei instanțe, fără a indica concret care este quantumul pretențiilor cu care nu este de acord.

Or, conform art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau alte cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial -75% din taxa calculată din suma contestată.

Totodată, potrivit art. 84 Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărîrilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Iar, art.83 alin.(2) Cod de procedură civilă menționează că, în acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Analizând circumstanțele expuse în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel întemeiat a respins cererea privind scutirea de plata taxei de stat, deoarece în susținerea acesteia, Misic Victor nu a prezentat probe pertinente și concludente care să demonstreze situația materială precară precum și nu a indicat concret care este cuantumul pretențiilor cu care nu este de acord.

În circumstanțele expuse, instanța de recurs conchide că, Curtea de Apel Chișinău legal și întemeiat a restituit apelurile declarate de Misic Victor și Digori Ala, or, apelanții au omis în termen să înlătore neajunsurile cererii de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele inserate în textul art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului stabilind în jurisprudența degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (speța Tudor-Comerț c. Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că participantul unui litigiu civil este ținut să dea dovadă de un comportament diligent în chestiunile legate de plata taxei de stat (speța Piętka contra Poloniei, hotărârea din 16 octombrie 2012, definitivă din 16 ianuarie 2013).

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că încheierea contestată sunt întemeiate și legale, iar argumentele invocate de recurenți sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursurile declarate de Digori Ala, reprezentată de avocatul Veaceslav Munteanu și de Misic Victor, reprezentat de avocatul Aliona Caminscaia și a menține încheierea din 10 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. (a) art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se resping recursurile declarate de Digori Ala, reprezentată de avocatul Veaceslav Munteanu și de Misic Victor, reprezentat de avocatul Aliona Caminscaia.

Se menține încheierea din 10 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.21 din municipiul Chișinău împotriva lui Misic Victor și Digori Ala cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru